

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 854. Quæ sit causa legitima ejiciendi professores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

vel quatuor annis, vel indeterminatè, donec aliquod diuturnum negotium perfecerint, retineant tamen semper re ipsa animum redeundi & non excutiendi omnino jugum religionis, quamvis præsumantur ex tam diuturna in fuga perseverantia (quæ quanta ad talem præsumptionem requiratur prudentum iudicio æstimandum relinquatur ut Suar. tom. 4. de relig. cap. 1. num. 25. Tambur. de jur. Abb. tom. 3. d. 8. quest. 1. num. 13.) animum hunc non habuisse aut deposuisse, reputentur quoque in foro externo apostata & ut tales puniantur, & si tales in foro conscientie non sint, nec pœnis iure statutis in eo teneantur. Ita tenent Wiestn. h. t. num. 145. cum Castrop. tr. 16. d. 4. p. 16. num. 4. Ubi etiam rationem & differentiam assignat, cur potius is, qui constitutus in sacris habitum clericalem dimittit, assumpto gestatoque habitu laicali sufficiente tempore, ut communiter reputetur Laicus, sit verus apostata ab Ordine Clericali, quàm is, qui demisso habitu extra monasterium vagans sit verus apostata ab Ordine religioso. Respondet quoque ad illud; veram apostasiam à fide & gratia incurri, etsi retineatur animus redeundi ad priorem statum; quod fides & gratia, cum non respiciant tempus integrè & completè, unteo instante deperdantur; religiosus verò status, cum respiciat tempus totius vitæ (nam pro omni eo promissa est obedientia) non potest censeri quis integrè & completè recedere, qui animum habet limitato tantum tempore illum relinquendi. Unde cum Suar. dum huiusmodi fugitivos apostatis accenset, nomen fugitivi & apostatae latius accipere necesse habet, prout nimirum nomine fugitivorum comprehenduntur recedentes ab ordine, sive cum sive sine animo redeundi, ut videre est apud Pirh. n. 186.

4. Resp. ad tertium apostata ab ordine religioso proprie & stricte talis est, qui ab ordine recedit animo penitus excutiendi jugum religionis, & nunquam ad eam redeundi. Cajet. 2. 2. quest. 12. art. 1. dic. 2. Less. L. 2. c. 41. n. 109. Azor. p. 1. L. 12. c. 16. qu. 1. Sanch. L. 6. mor. c. 8. n. 2. Castrop. l. c. n. 2. Roder. 99. reg. tom. 1. q. 30. n. 1. Pirh. h. c. cum communi. Ita ut tota ratio formalis apostasie consistat in dicto recessu sine animo redeundi unquam. Nec refert, an cum, an sine habitu religioso discedat & vagetur extra religionem. Donat. l. c. tr. 6. qu. 2. Pignat. tom. 7. consult. 68. num. 5. Sanch. loc. cit. num. 3. Castrop. rodrig. LL. cit. cum habitus non faciat monachum, sed professio regularis. c. porrectum h. t.

Quest. 854. Professus an ejici possit è religione

1. Resp. posse valide professos ex justa legitimaque causa ejici è religione tanquam certissimum est, & communi praxi omnium religionum firmatum tenent D. Th. quodlib. 12. a. ult. Nav. comment. 2. de regul. n. 33. Azor. p. 1. L. 12. c. 16. qu. 2. Molin. de just. tom. 1. tr. 2. d. 140. circa finem. Less. Lib. 2. c. 41. num. 106. Sanch. L. 6. sum. c. 9. n. 1. Suar. tom. 4. de relig. tr. 8. L. 3. c. 4. n. 2. Laym. L. 4. sum. tr. 5. c. 13. n. 1. Castrop. tr. 16. d. 4. p. 19. n. 2. Barbof. in c. 24. h. t. n. 5. Pirh. h. t. n. 194. contra Abb. in c. cum ad monasterium de stat. monach. n. 13. Cardin. in Clem. 1. eodem §. quia vero n. 5.

Grassius p. 1. decis. Lib. 3. c. 5. num. 145. alique apud Sanch. l. c. quorum sententiam asserit Castrop. l. c. n. 1. pro eo casu, quo expellendus expulsionem resistens, affirmaret, se paratum corrigi debitamque poenam sustinere, approbari à Sylv. V. religio. 6. §. 17. Armill. cod. §. ult. aliisque gravibus DD. eo nixos fundamento, quod c. fin. h. t. præcipiatur praelatis ejectos & fugitivos querere & reducere, unde rectè deduci videtur, eos non debere ejici. Alias rationes pro hac sententia vide apud Castrop. l. c. ab eo dilatas. Verùm Contrarium clare, etiam adjecta ratione, apparet ex jure antiquo & novo. Ut dum can. 16. caus. 24. q. 3. dicitur: *Resecanda sunt putridæ carnes, & scabiosa ovis à canis repellenda, ne tota domus massa, corpus & pecora ardeant, corrumpantur, putrescant, & pereant* &c. & can. 34. ead. caus. §. 9. ubi: *ut his, quibus prodesse non potuit correctio, non parcat abscissio, oportet enim meminisse mandati, quo ab ipsa veritate præcipitur, ut si nos oculus aut pes, aut dextera scandalizaverit manus, à corpore auferatur* &c. Idemque patet ex omnium religiosorum ordinum constitutionibus ab ipsis earum SS. Fundatoribus inductis. à S. Basil. in reg. 28. ex suis Dissur. à S. Benedicto in reg. sua q. 28. S. August. in sua. c. 20. S. Hieron. relatus in cit. can. resecanda q. 3. Dominic. d. 1. c. 19. suarum consil. S. Francisc. in sua reg. cap. 13. S. Ignat. 2. p. consil. c. 1. §. 1. Ac denique ex ratione, dum nimirum bonum communi religio, cui expedit illa expulsio, præferendum bono singulari. His non obstante c. fin. h. t. utpote cujus diversæ ab intento ad adversarii sensu dantur interpretationes, de quibus paulò post separata erit quest. Neque can. impudicas & can. si quis sacro 27. qu. 1. ubi vetantur ejici moniales professæ. Ad hoc siquidem mox quoque responditur speciali quest. desuper instituta.

2. Dixi: *valide professi*: potest enim & nulliter professus ejici, non alio tamen modo & tempore, quàm quo ipse nulliter professus contra religionem reclamare potest, nempe intra quinquennium; & cum interventu Ordinarii; cum religio & religiosus sint correlativa. Quod autem de uno correlativum dispositum, trahitur etiam ad alterum. Ita Reiffensl. h. t. num. 238. cum Bordon. de profess. regul. c. fin. & var. resol. 23. num. 6. & Donat. pr. regul. tom. 2. tr. 12. quest. 35. qui etiam id confirmat Decreto Urbani VIII. desuper edito. Uti etiam Pignat. tom. 1. consult. 89. num. 17. inter plures alias declarationes Cardinalium pro hoc recitat editam 16. Decemb. 1617. in hæc verba: *Eminentissimi Patres S. Concilii Trid. interpretes ex communi omnium sententia censuerunt Decretum Eiusdem S. concilii c. 19. sess. 25. de regul. vendicare sibi locum, non modo, cum professus nullitatem suæ professionis allegat, causasque deducat, verùm etiam, cum superiores ipsi ex se illum ejicerent tanquam nulliter professum.*

Quest. 855. Quæ sit causa legitima ejiciendi professos.

Resp. causæ hæc sunt sequentes. Primò, si committat crimen grave, infamè vel graviter scandalosum & nocivum propter quod sine gravi ordinis detrimento & infamia in eo tolerari nequit Pirh. h. t. num. 105. Barbof. inter cetera crimina enumerans ex Mirand. tom. 1. q. 52. a. 1. vari.

varias apostasias, homicidium, todomiam &c. omnique delictum, ut ait Castrop. *cit.* p. 19. n. 8. quod à seculari commissum pœnam mortis mereretur, vel etiam perpetui carceris, tritemium, ut cum Donat. *tom.* 1. *tr.* 8. g. 6. portell. *in dubiis regular. V. ejicere ab ordine in addit. n.* 1. reiffenst. *h. t. n.* 228. requiritur autem ut tale crimen publicum sit, non quidem necessariò publicè commissum, sed publicum jure, hoc est, in judicium deductum, ibique sufficienter probatum vel confessum, vel notoritate facti. Mirand. *l. c. a. 2.* Rodriq. *tom.* 1. *g.* 30. *a.* 14. & sequenti. Sanch. *L. 6. mor. c. 9. n. 4.* Castrop. *l. c. p.* 19. *n.* 5. Wiestn. *h. t. n.* 153. idque non tantum inter Fratres seu conventuales, sed etiam publicum inter seculares, ut expressè addit reiffenst. *h. t. n.* 229. sine qua publicitate pœna illa ejectionis gravissima eaque publica delicto non decernitur, rationem aliam addit D. Bonnav. *in quasi. super reg. Frat. minor.* 4. 14. dum ait: *ut vitetur scandalum, & ne, si ejiciatur ob delicta occulta videatur injustè ejectus, aut ejus peccatum prospicatur injustè, quod utrumque illicitum est, unde ait Reiffenst. l. c. prætare, ut committens delictum perpetuò potius incarcerationetur, quam ejiciatur, dum tamen dicitur delictum scandalosum & nocivum aliis, etiam religiosis sociis, esse causa sufficiens ejectionis, expectandum non est, ut de facto noceat, sed sufficit, si probabiliter & rationabiliter timeatur nociturum, nisi delinquens resereretur, ut cum Suar. *tom.* 4. *de reliq. tr.* 8. *l.* 3. *c.* 8. *num.* 9. Castrop. *l. c. n.* 5. juxta *cit. c. reserande* & *c. ecce.* 24. *g.* 3. & *c. sed illud.* 45. *dist.* An verò esse debeat delictum reincidentiae seu repetitum post praelati monitionem; vel an sufficiat semel tantum commissum, citra monitionem aut aliam incorrigibilitatem, in eo non ita conveniunt A. A. posterius defendunt Castrop. *ait p.* 19. *num.* 7. citatis pro hoc azor. *dist. mor. l.* 12. *c.* 16. *g.* 3. Sanch. *L. 6. sum. c.* 9. *n.* 5. Suaz. *l. c. 4. num.* 11. ex ea ratione, quod possit esse delictum ita grave & scandalosum, ut non possit commode aliâ pœnâ puniri, neque aliâ viâ scandalo fieri satis, aut honori religionis consuli, quam expulsiōne ab ordine, sintque aliqua delicta, quæ, si religiosus semel ausus est committere, prælumi merito potest eadem & graviora commissurus, quo casu, etsi talis de facto incorrigibilis non sit, quia non fuit correctus, aut etiam monitus, sit tamen incorrigibilis ex juris prælumptione, ut inquit Castrop. quia prælumptione nititur religionis regula, si quæ ob aliquod delictum semel commissum permittit aut statuit delinquentem expelli. Ad hæc sint plurima indulta & privilegia, quibus id ipsum pluribus religionibus concessum, v. g. à Leon. X. Minoribus à Pio V. religioni S. Hieron. à Gregor. XIII. Societati in Bulla incipiente, *cum alias prapósito Generali.* pro ut refert Suar. *l. c. c. 4. num.* 11. Unde rectè inferitur, quòd etsi spectato jure communi necessario requiritur incorrigibilitas ad expulsionem, eidemque præmittendam monitionem, & tamen non temper necessarium esse. His tamen non obstantibus regulariter ad expellendum professum necessarium esse, ut sit verè incorrigibilis juxta decretum S. Congreg. Card. Interp. Conc. Trid. jussu Urbani VIII. emanatum 21. Sept. 1624. quod reperitur *tom.* 3. *Bullar. const.* 28. *hujus pontificis,* admittit Castrop. *l. c. num.* 6. citatque ab eo AA. quin & absolurè hodieum necessariam esse veram incorrigibilitatem, tenent cum D. Bonavent. *l. c.* Cardin. *in c. cum**

R. P. Leur. *jur. Can. Lib. III.*

olim de privileg. *num.* 4. Sylv. *v. religio* 6. *g.* utl. armill. *v. cod. n. ut.* Cuch. *l. 3. instit. mor. lit.* 1. *n.* 130. & 139. Reiffenst. *h. t. n.* 227. consistente hac vera incorrigibilitate juxta communioem in eo; quòd post trinam monitionem ac punitionem denno relapsus graviter & scandalosè. Ita cum abb. Majolo, Sayr. Grassis à se relatis. Sanch. *l. 6. mor. c. 9. n. 4.* Castrop. *l. c.* Wiestn. *num.* 145. Pelliz. *tom.* 2. *tr.* 8. *c.* 5. *n.* 2. Reiffenst. *num.* 230. *arg. c. 2. contigit.* & 2. *de sent. excom.* & *c. cum non ab homine, de Judicis.* quia talis monitio est canonica, & toties relapsi emendatio desperata. Non tamen ad hanc incorrigibilitatem requiritur ut in idem delictum relabatur, sed sufficit committi alia æque gravia vel graviora *c. ut fama, de sent. excomm.* Abb. *in cit. c. cum non ab homine.* Sanch. Castrop. Reiffenst. *LL. cit.* neque ad eam constituendam sufficere, quòd ex loco pœnitentiæ vel carceribus fugiat, nisi fortè post trinam monitionem quartâ vice fugeret, asserit Reiffenst. *n.* 231. ob decretum S. Congr. Conc. Trid. editum 13. Novemb. 1632. ad instantiam Generalis sui ordinis. Contrarium sentientibus cum Abb. *l. c.* Portell. *l. c. num.* 4. & Sanch. *l. c.* Et hæc de jure communi, jure tamen novo rei nimirum decreti S. Congr. Interp. jussu Urbani VIII. editi præter ea, quæ jure communi circa hanc incorrigibilitatem statuuntur, requiritur ad eandem; *ut delinquens unius anni spatio in jejuniis & pœnitentiâ probetur in carceribus & elapso anno nihilominus non respuerit sed indurato animo in sua pervicacia perseveraverit.* Secunda causa est, si reticuit impedimentum vel defectum valde gravem, propter quem graviter adcepta fuit religio, ita ut dolus causam dederit admissioni; tunc enim religio eum retinere non tenetur. Lessi. *l. 2. c. 41. n.* 206. azor. *l. c. g. 3.* Sanch. *l. c. num.* 4. & 5. quos citat & sequitur Pirh. *num.* 195. in fine. pro qua citat Castrop. *l. c. n.* 9. Navar. *l. 3. conf. tit. de regul.* 81. 25. Sa. *v. religio, n.* 34. Vega. 2. *tom. sum. c.* 5. *cas.* 4. Sanch. *l. 7. de mat. d.* 37. *n.* 53. & c. assignatâ etiam pro ea ratione, nimirum; quia per errorem injustè à proficiente causatum eundem admisit, & in suam recepit potestatem, adeoque eundem denno in pœnam illius delicti à se expellere. Verùm docet ipse cum Rodriq. *gg. reg. to.* 3. *g.* 17. *a.* 9. & Sanch. quem dicit sententiam suam retractasse *l. 5. sum. c. 4. num.* 56. eò quod hæc culpa alia via puniri possit, & si quòd fortè ortum scandalum, eidem satisfacere, præsertim cum non sit ex iis, ob quam religio notam & infamiam incurrat, dum potius amore & affectu religionis commissa esse videri possit, cujus tamen contrarium esse in Societate, ubi ob taciturnitatem istiusmodi impedimenti posse dimitti professum fatetur Castrop. *l. c.*

Quæst. 856. quid sit circa ejectionem monialium incorrigibilium.

RESP. tametsi in rigore loquendo moniales quoque propter incorrigibilitatem eò quod illius emendatio & correctio in nullo monasterio speretur, ejici quoque possint ut Sanch. *l. c. n.* 6. Castrop. *l. c. n.* 3. Darbos. *l. c. n.* 16. Pirh. *h. t. n.* 195. non obstante *cit. can. impudicas.* & *c. si quis sacro.* cum ibi non negetur illas quandoque excludi posse, id tamen consultum non esse, nec usitatum, sed potius perpetuo carcere detinendas esse, quàm ejiciendas cum gravi scandalo, vel ad aliud monasterium transferendas, passim monent AA. juxta const. Urbani VIII. quam referunt Rodriq. *gg.*

K k k k

regul.